

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.717/2023. számú ügyben Szegeden, 2024. március 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az 5. sorszámú

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2023. szeptember 19. napján kihirdetett 20.B.66/2023/23. számú ítéletét megváltoztatja:

terhelt1 terhelt védője által a Kecskeméti Törvényszék 1.B.351/2015/708. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.88/2021/18. számú ítélete ellen előterjesztett perújítást elutasítja.

Kötelezi terhelt1 terheltet a perújítási eljárás során keletkezett 261.401,- (kettőszázhatvanegyezer-négyszázegy) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Kecskeméti Törvényszék fenti ítéletével megállapította, hogy a Szegedi Ítéltábla 2023. január 23. napján meghozott Bpi.I.644/2022/5. számú végzésével elrendelt perújítás alapos. Erre figyelemmel terhelt1 terhelt vonatkozásában a Kecskeméti Törvényszék 1.B.351/2015/708. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.88/2021/18. számú ítéletét a perújításra tekintettel hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a 2022. szeptember 29. napjától 2023. január 23. napjáig az alapügyben kiszabott szabadságvesztés büntetését töltő terhelt1 terhelt bűnös folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés 1. fordulat és (4) bekezdés], bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés 1. fordulat és (4) bekezdés], folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. §), valamint bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276. §). A törvényszék ezért terhelt1 terheltet halmazati büntetésül – mint bűnszervezetben elkövetőt – 1 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 500.000,- forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott

szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a terhelt által a szabadságvesztésből 2022. szeptember 29. napjától 2023. január 23. napjáig töltött időt. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni oly módon, hogy 10.000,- forintig terjedő összeg helyett kell egy-egy napi szabadságvesztést számítani. A terhelttel szemben 5.031.282,- forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. Rendelkezett ezen túlmenően a felmerült bűnügyi költségről is.

[2] A törvényszék ítélete ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést terheltl terhelt terhére, a perújítás elutasítása érdekében. Fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a perújítást alaposnak találta és a terhelt vonatkozásában az alapügyben hozott ügydöntő határozatokat hatályon kívül helyezte, továbbá abban is, hogy a terhelttel szemben lényegesen enyhébb büntetésként 1 év végrehajtandó szabadságvesztést, 2 év közügyektől eltiltást és 500.000,- forint pénzmellékbüntetést szabott ki. Kifejtette, hogy az elítéltnak a perújítási indítványban hivatkozott betegségei tüneteket nem okoztak az alapeljárás során, daganatos megbetegedése is csak valószínűsíthető. Álláspontja szerint a jogerős ügydöntő határozat meghozatalának időpontjában így kétséget kizáróan nem igazolt, tüneteket nem okozó megbetegedés önmagában nem szolgáltatott volna alapot a lényegesen enyhébb büntetés kiszabására, hiszen az alapügyben a terhelt által bünszervezetben elkövetett, igen jelentős tárgyi súlyú bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés tartamának megállapítására már eleve enyhítő szakasz alkalmazásával került sor.

[3] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.289/2022/14. számú átiratában a bejelentett ügyészségi fellebbezését annak indokolásával egyezően fenntartotta. Kifejtette, hogy a lefolytatott bizonyítás során beszerzett és a bizonyítás anyagává tett orvosszakértői vélemény az elsőfokú bíróság által a büntetés enyhítésének okaként elfogadott daganatos megbetegedés tényét igazolta, azonban a jogerős ítélet meghozatalakor fennállását csak valószínűsítette. Az elítélt utóbb ismertté vált ezen daganatos betegsége, amely egészségi állapotának később bekövetkezett megromlását eredményezte, az alapügyben már figyelembe vett és nagy nyomattal értékelt enyhítő körülmények mellett a kiszabott szabadságvesztés enyhítését nem indokolta volna. Rámutatott, hogy a terhelt által bünszervezetben megvalósított bűncselekmények büntetési tétele 2 évtől 16 évig terjedő szabadságvesztés. Ehhez képest a vele szemben az 1978. évi IV. törvény 87. § c) pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával kiszabott és a bünszervezetben elkövetőkre előírt végrehajtási fokozatnál eggyel enyhébb fokozatban végrehajtani rendelt szabadságvesztés tartama – az 1 év 10 hónap – az irányadó középértéktől az elítélt javára igen jelentős mértékben, a törvényi minimumhoz közelítve eltért. A terhelt perújítási eljárásban új tényként hivatkozott és a jogerős elbírálás időpontjában valószínűsített fennállt, súlyos megbetegedése a főügyészség szerint a szabadságvesztés további lényeges enyhítését nem indokolja. A vádhatóság szerint az elsőfokú bíróság a jogerős ítélettel kiszabott büntetés arányosságának mérlegelése során túlzott nyomatékot tulajdonított ezen, a terhelt tekintetében a perújításban feltárt további enyhítő körülménynek, az alapügyben már ismert és megfelelően értékelt enyhítő körülmények mellett. Kifejtette, hogy a kibővült enyhítő körülmények esetén is megfelelő nyomattal szükséges értékelni azt, hogy az elítélt többszörös halmazatban álló, többek között igen jelentős tárgyi súlyú bűncselekményeket valósított meg, vele szemben a büntetést mint bünszervezetben elkövetővel szemben szabták ki, ezért az elsőfokú ítélettel alkalmazott, a törvényi minimumnak megfelelő tartamú büntetés – még a megállapítható nyomatékos enyhítő körülmények mellett is – aránytalanul enyhe.

[4] Mindezekre figyelemmel a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy az ítéletábra a Kecskeméti Törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy a terheltl terhelt védője által a Kecskeméti Törvényszék 1.B.351/2015/708. számú és a

Szegedi Ítéltábla Bf.II.88/2021/18. számú ítélete ellen előterjesztett perújítást - a Be. 647. § (2) bekezdés a) pontja alapján - mint alaptalant utasítsa el és az elítéltet kötelezze a perújítási eljárás során keletkezett bűnügyi költség megfizetésére.

[5] Az elítélt védője a fellebbezési nyilvános ülésen észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság relatív eljárási szabálysértést vétett, amikor a védői indítvány ellenére a kirendelt igazságügyi szakértőt a tárgyalásra nem idézte meg. Vitatta az ügyészség azon álláspontját, hogy az orvosszakértői vélemény az elítélt daganatos megbetegedésének a jogerős ítélet meghozatalakor fennállását csupán csak valószínűsítette, mert álláspontja szerint azt az elsőfokú bíróság alappal fogadta el a bizonyosság szintjén. Nem osztotta az ügyészség azon véleményét sem, hogy ezen daganatos megbetegedés nem indokolja az alapítéletben kiszabotthoz képest lényegesen enyhébb büntetés alkalmazását, ezért összességében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[6] A bejelentett ügyészségi fellebbezés alapos, ugyanis a perújítás alaptalan.

[7] Az elsőfokú ítélet felülbírálatánál az ítéltáblának elsőként a felülbírálat terjedelméről kellett határoznia. A fellebbviteli főügyészség e körben kifejtett álláspontja szerint, mivel az ügyészségi fellebbezés bejelentésére kizárólag az alapügyben, a terhelttel szemben kiszabott büntetésnél enyhébb büntetés alkalmazása miatt, a perújítás elutasítása érdekében került sor, az elsőfokú ítélet Be. 590. § (3) bekezdésében írt korlátozott felülbírálatának van helye.

[8] Az ítéltábla ezen ügyészségi állásponttal csak részben értett egyet.

[9] A Be. 646. § (1) bekezdése szerint a perújítás elrendelése esetén a perújítási eljárás lefolytatására a Tizenegyedik, Tizenharmadik és Tizennegyedik Rész rendelkezéseit a perújítás jellegéből folyó eltérésekkel kell alkalmazni. A Be. – ügyészség által hivatkozott – 590. § (3) bekezdése ugyanakkor a Be. Tizenötödik Részében található, ezért e jogszabályhely a Be. 646. § (1) bekezdésére történő hivatkozás alapján nem alkalmazható.

[10] A Be. 647. § (6) bekezdése ugyanakkor egyértelműsíti, hogy a perújítás elrendelését követően hozott határozatok ellen az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak. Ebből következően a másodfokú bíróságnak a felülbírálat során ugyan az általános szabályok szerint kellett eljárnia, de figyelembe kellett vennie a Be. 646-647. §-aiban foglalt korlátozó rendelkezéseket, melyek egyúttal meghatározzák a felülbírálat körét is.

[11] Ebből következően az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy a perújítás alapos-e, de a vizsgálat nem terjedhetett ki a tényállás megalapozottságára, továbbá az elítélt bűnösségére, illetőleg arra, hogy a bűncselekmény minősítése megfelel-e a törvénynek, mert a perújítás iránya kizárólag az volt, hogy az elítélt, bíróság által megállapított betegségei 2021. május 4. napját megelőzően fennálltak-e. Amennyiben az ítéltábla a (korlátozott) felülbírálatot a Be. 590. § (3) bekezdése alapján végezte volna el, úgy a Be. 590. § (5) bekezdés a)-d) pontjaiban, illetőleg (5a) bekezdésében foglaltakat is vizsgálnia kellett volna, de erre éppen az előbb említettek miatt – továbbá a Be. 646. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – nem volt lehetősége.

[12] Az érdemi felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság relatív eljárási szabálysértést valósított meg, amikor – az akkor hatályos – Be. 530. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak ellenére a kirendelt igazságügyi szakértőt védői indítványra a tárgyalásra nem idézte meg, a tárgyalást nem napolta el. Időközben, 2024. március 1. napjától a 2023. évi XCVII. törvény 87. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. ezen rendelkezése módosult, így a tárgyalást már nem kell elnapolni és a szakértőt megidézni, de az elsőfokú tárgyalás idején ez a rendelkezés még hatályban volt. Ugyanakkor ezen relatív eljárási szabálysértés az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálatát nem befolyásolta, nem bírt kihatással az elsőfokú ítélet megalapozottságára, tekintettel arra, hogy bár a szakértő

csak valószínűsítette a terhelt – daganatos – betegségének fennálltát az alapügyben meghozott jogerős ítéletet megelőzően, de az elsőfokú bíróság ezen bizonyítékot – a kétség esetén alkalmazandó általános jogelveknek megfelelően – a vádlott javára értékelte (elsőfokú ítélet [34] bekezdés).

[13] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perújítási ok szabta korlátok között, a szükséges és lehetséges körben lefolytatta. Az alapügyben született jogerős alapítéletek meghozatalát követően készült igazságügyi orvosszakértői véleményeket a tárgyalás anyagává tette, majd ezekből megalapozott következtetést vont le arra nézve, hogy az alapügyben meghozott jogerős ügydöntő határozat meghozatalát megelőzően az elítélt két érdemi kezelést, illetve rendszeres ellenőrzést igénylő betegségei közül az aorta dissectio nem állt fenn, azonban az elítélt daganatos megbetegedése (valószínűsíthetőleg) igen.

[14] Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti új bizonyíték okán a korábban kiszabott büntetés lényeges enyhítésére lehetőséget látott.

[15] Az előbb említett jogszabályi rendelkezés szerint a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatával befejezett büntetőeljárás esetén perújításnak van helye, ha az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy a terheltet fel kell menteni, lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni, vagy büntetés helyett intézkedést kell alkalmazni, illetve a büntetőeljárást meg kell szüntetni. A perújítás kizárólag csak akkor lehet alapos, ha valamennyi felsorolt törvényi feltétel teljesül, jelen esetben tehát akkor, ha az elítélt daganatos betegsége – mint új bizonyíték alapján megállapított, az alapügyben fel nem merült tény – a kiszabott büntetés lényeges enyhítését eredményezhetné.

[16] E körben az elsőfokú bíróság ítéletének [221]-[222] bekezdésében kifejtette, hogy az elítélt vonatkozásában az enyhítő szakasz alkalmazásával az 1 év tartamú szabadságvesztés szükséges és elégséges joghátrány, mely figyelembe veszi a perújítási okot és az eljárás rendkívüli jogorvoslati formáját. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen büntetés alkalmas a büntetési célok elérésére és összhangban áll a büntetéskiszabási elvekkel.

[17] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ezen álláspontját nem osztotta. A Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontját ugyanis nem önmagában kell értelmezni, hiszen az alkalmazott 1978. évi IV. törvény általános és különös részi rendelkezéseire figyelemmel a kiszabandó, lényegesen enyhébb büntetésnek az irányadó büntetési céloknak is meg kell felelnie. Ekként a büntetés kiszabása során alkalmazni kell az 1978. évi IV. törvény 37. §-át, amely szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el, valamint 83. § (1) bekezdését is, amely szerint a büntetést – céljának szem előtt tartásával – a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[18] Jelen ügyben bár az elítélttel szemben, az alapítéletekben kiszabott 1 év 10 hónap szabadságvesztés 1 évre történő enyhítése lényeges enyhítést jelentene, de a szabadságvesztés tartama nem felelne meg az 1978. évi IV. törvény 37. §-ában, illetve 83. § (1) bekezdésében írt büntetéskiszabási céloknak és elveknek. Nem lehet ugyanis figyelmen kívül hagyni azon körülményt, hogy az elítélt a terhére megállapított, többszörös halmazatot képező bűncselekményeket bünszervezetben követte el, a rá vonatkozó büntetési tételkeret pedig az 1978. évi IV. törvény 98. § (1) bekezdése alapján 2 évtől 16 évig terjedő szabadságvesztés. Az alapügyben eljáró bíróságok az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt ún. enyhítő szakasz alkalmazásával szabtak ki az elítéltre 1 év 10 hónap

szabadságvesztést, amely már így is a törvényi minimum alatti időtartamú joghátrány, hiszen az enyhítő szakasz alkalmazásának elmaradása esetén vele szemben legkevesebb 2 évi szabadságvesztést kellett volna kiszabni.

[19] Mindezen körülmények mellett nincs alap a Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglalt törvényi rendelkezés alkalmazására, nincs ugyanis lehetőség az 1 év 10 hónap szabadságvesztés büntetés további lényeges enyhítésére, mert az az említett törvényi rendelkezéseknek – 1978. évi IV. törvény 37. § és 83. § (1) bekezdés – már nem felelne meg.

[20] A Be. 647. § (2) bekezdés a) pontja szerint a bíróság a perújítást elutasítja, ha azt alaptalannak találja.

[21] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, és a terhelt védője által a Kecskeméti Törvényszék 1.B.351/2015/708. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.88/2021/18. számú ítélete ellen előterjesztett perújítást elutasította.

[22] A perújítási eljárás során 261.401,- forint bűnügyi költség (az igazságügyi orvosszakértő díja) merült fel, melynek megfizetésére az ítéltábla a Be. 644. § (9) bekezdése alapján az elítéltet kötelezte.

[23] Tekintettel arra, hogy jelen ügyben az első- és másodfokú bíróság ítélete a perújítás alaposságáról döntött, nem pedig a vádról, ezért jelen ítélettel szemben a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése értelmében további fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2024. március 14.

dr. Joó Attila s.k.
a tanács elnöke

dr. Kiss Dániel s.k.
előadó bíró

dr. Kóbor Jenő s.k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.717/2023/5. számú ítélete a mai napon jogerős.

Szeged, 2024. március 14.

dr. Joó Attila s.k.
a tanács elnöke